

BÖLÜM 11

KATASTROFİK ANTİFOSFOLİPİD SENDROMU İLE SEYREDEN SİSTEMİK LUPUS ERİTEMATOZUS (SLE) VAKASI

Nur KARAKÜTÜK YÜZTAŞ¹

GİRİŞ

Antifosfolipid antikor sendromu, çoğunlukla genç kadınlarda görülen, kanda antifosfolipid antikorlarının bulunmasıyla birlikte, arterler veya venlerde tromboz ve/veya rekürren abortus veya gebelik sorunlarıyla giden bir otoimmün hastalıktır. Antifosfolipid sendromu, tek başına bulunabileceği gibi, en fazla lupus olmak üzere başka hastalıklarla birlikte de olabilir. Sistemik lupus eritematozus (SLE) hastalarının yaklaşık %30'unda antifosfolipid antikor pozitifliği görülür ve bu hastalarda tromboembolik komplikasyon riski belirgin olarak artmıştır. Güncel bir derlemede, SLE hastalarında antifosfolipid antikorlarının prevalansının genelde %25–40 aralığında olduğu belirtilmektedir (1). Katastrofik antifosfolipid sendromu (KAPS), APS'nin en ciddi formudur; kısa sürede birden fazla organ sisteminin tutulumu, yaygın küçük damar trombozları ve yüksek mortalite ile seyreder (2, 3). Tanı genellikle klinik bulgular ve antifosfolipid antikorlarının (lupus antikoagülan, antikardiolipin ve anti- β 2 glikoprotein I) pozitifliği ile konur. APS tanısında “kalıcı antiphospholipid antikorlarının (lupus antikoagülan, antikardiolipin, anti β 2GPI) ve klinik bulguların birlikte değerlendirilmesi önem arzeder (4). Bu yazıda, altta yatan SLE tanısı bulunan ve katastrofik APS tablosu ile başvuran bir olgu sunulmuştur.

¹ Uzm. Dr., Prof. Dr. Cemil Taşcıoğlu Şehir Hastanesi, İç Hastalıkları Kliniği, nurkarakutuky@gmail.com, ORCID iD: 0000-0002-8274-7014

KAYNAKLAR

1. Yelnik CM, et al. Prevalence of clinically meaningful antiphospholipid antibodies in patients with systemic lupus erythematosus varies by race and ethnicity. *Ann Rheum Dis*. 2024 Feb 15;83(3):404-406.
2. Hu, Xinxing MM, et al. Catastrophic antiphospholipid syndrome of pregnancy with acute massive cerebral infarction: A case report. *Medicine* 103(50):p e40829, December 13, 2024.
3. Jacobs L, et al. Diagnosis and Management of Catastrophic Antiphospholipid Syndrome and the Potential Impact of the 2023 ACR/EULAR Antiphospholipid Syndrome Classification Criteria. *Antibodies* 2024, 13, 21.
4. Patriarcheas V, et al. Antiphospholipid Syndrome: A Comprehensive Clinical Review. *J Clin Med*. 2025 Jan 23;14(3):733 Cervera R, et al. Catastrophic antiphospholipid syndrome (CAPS): Updated diagnostic criteria. *Autoimmun Rev*. 2021;20(2):102710.
5. Stańczewska A, et al. Antiphospholipid Syndrome—Diagnostic and Methodologic Approach. *Metabolites* 2025, 15, 500.
6. Parepalli A, et al.. Antiphospholipid Syndrome and Catastrophic Antiphospholipid Syndrome: A Comprehensive Review of Pathogenesis, Clinical Features, and Management Strategies. *Cureus*. 2024 Aug 10;16(8):e66555.
7. Ambati A, Knight JS, Zuo Y. Antiphospholipid syndrome management: a 2023 update and practical algorithm-based approach. *Curr Opin Rheumatol*. 2023 May 1;35(3):149-160. doi: 10.1097/BOR.0000000000000932. Epub 2023 Mar 2. PMID: 36866678; PMCID: PMC10364614.
8. Siniscalchi, C, et al. Catastrophic Antiphospholipid Syndrome: A Review. *Immuno* 2024, 4, 1-13.
9. Erton ZB, et al. Treatment advances in antiphospholipid syndrome: 2022 update. *Curr Opin Pharmacol*. 2022 Aug;65:102212. doi: 10.1016/j.coph.2022.102212. Epub 2022 May 27. PMID: 35636385.
10. Yun Z, et al.. An update on the biologics for the treatment of antiphospholipid syndrome. *Front Immunol*. 2023 May 19;14:1145145. doi: 10.3389/fimmu.2023.1145145. PMID: 37275894; PMCID: PMC10237350.